

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZERDA, 1931. JULIUS 15.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 155. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dⁿ

Legválságosabb óráit éli a német birodalom a világ- háboru óta

Németország a válság legsúlyosabb óráit éli. A világháborúban bekövetkezett összeomlás sem tette annyira próbára a német erőt, mint a mostani kétségbejítő helyzet. Olyan választ előtől áll a német birodalom, mely egyfelől a teljes gazdasági összeomlást vonja maga után, vagy hosszú évtizedekre Franciaország vazallusává teszi. Amikor Amerika kezdeményezésére az egész világ összefog, hogy Németországon keresztül a saját társadalmi és gazdasági rendszerét védje, akkor a gall kakas behunytt szemmel a saját erejét kukorékolja világgá a rohadás szemétdombjáról. A kapitalizmus világválságát idézi fel és ezzel összeroppanását mindannak, amin saját társadalmi berendezkedéseinek alapjai is nyugszanak. Németországban ma még teljes a fejtelenség; amíg a kül- és belföldi tőke menekül az országból, a hivatalos Anglia és Amerika siet segítséget kínálni. Hogy ez idejében érzékel-e, hogy a német egyesség tud-e újra diadalmaskodni minden akadályokon, Európa legközelebbi jövőjének nyugalma érdekében remélni akarjuk a mostani debaclé nyomán mindenesetre foszlott a tőke nemzetközi szolidaritásának és a nemzetek békülékenységének meséje.

Megindul a lavina

A Hoover-terv kétségtelenül nagy előnyöket ígér Németországnak, azonban az átmenet különösen a magánbankok részére olyan katasztrófális, hogy az egész német birodalmat fenyegeti. A magánbankokat ugyanis erősen megrázták az a körülmény, hogy a rövid lejáratu hiteleket a moratórium következtében hirtelen megvonták tőlük, ezenkívül pedig a megijedt betétesek valóságos ostromot intéztek a bankok ellen, hogy betéteiket kivégyék és vagyonukat külföldre mentésék. Ezzel kapcsolatosan sok bajt okoz Németországnak Franciaország különböző nehéz, követelése, amelyet azzal kapcsolatosan, támaszt, hogy beleegyezett a Hoover-tervbe. Németországban a zavar teljes és egyelőre nem lehet tudni, mi lesz a megindult gazdasági lavinaomlásnak a vége.

A német gazdasági életre óriási csapás, hogy Németország egyik legtekintélyesebb bankja, a Darmstädter Bank beszüntette fizetéseit. A fizetések beszüntetésének oka a

betétesek nagy rohama és a devizaelvonás. A bank hivatalos felhatalmazás alapján kommuniké adott ki, amelyben kijelenti, hogy egy év óta kilencszázötven millió márkát fizetett ki, amelyből háromszáz millió márka ez év júniusára esik. A Darmstädter Bank után egész sereg más pénzintézetet is megrohantak a betétesek és azok ugyanezek kénytelenek voltak fizetéseiket beszüntetni. A német kormány minisztertanácsot tartott, amelynek végén jelentést adott ki, amely szerint az összes nagybankok egyetemlegesen felelősek a betétesekkel és a hitelezőkkel szemben. A kormány elrendeli a külföldi devizákkal a kényszergazdálkodást. A német tőkének külföldre való menekülését szigorúan megakadályozzák. A bankok hirtelen bezárásának elkerülése a kormány a bajba jutott bankokkal szemben vállalja az állami garanciát.

Amerika segít

A további run elkerülése végett a kormány utasította az összes bankokat, hogy a betétesek legfeljebb tíz százalékát fizessék ki egyelőre. Kölnben a bankok elhatározták, hogy egyelőre háromszáz márkánál nagyobb összeget nem fizetnek ki. Berlinbe érkezett jelentések szerint Baselben a német válság ügyében folytatott tárgyalások folyamán kijelentették, hogy Amerika készséggel áll Németország segítségére. Az amerikai tőke részéről elsőnek a Morgan-csoport hajlandó ebben a segélynyújtásban résztvenni.

Miért borult lángba a világ

Németország tisztában van azzal, hogy a nehézségeket elsősorban az okozza, hogy Franciaország a Hoover-tervvel kapcsolatosan különböző politikai követeléseket támaszt Németországgal szemben. Franciaország azonban nem szántott arra, hogy a németek ezeket a követeléseket nem fogadják el. Hoesch párisi német nagykövet vasárnap közölte Laval francia miniszterelnökkel, hogy Németország Franciaországnak valamennyi poli-

tikai természetű követeléseit visszautasítja. Az angol sajtó aggodalommal figyeli az eseményeket. A lapok annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy az egész bonyodalomnak Páris hajthatatlansága az oka. Franciaország Németországtól politikai engedményeket akar most kieroszakolni. Egyes lapok Franciaország eljárását egyszerűen zsarolásnak bélyegzik. A lapok szerint, amikor Hoover értesült róla, hogy Franciaország mennyire hajthatatlan, felháborodva mondotta:

— Most már értem, hogy miért kellett a világháborúnak kitörni!

Az önző Franciaország

Newyorki jelentés szerint a Federal Reserve Bank hajlandó Németországnak háromszáz millió dollár kölcsönt rendelkezésére bocsátani. Meg vannak róla győződve, hogy Amerika Németországnak politikai támogatást is fog nyújtani. Amerikai nagybankok valamennyien hajlandók a segélyakcióban résztvenni. Franciaország arra használta föl Németország szerencsétlen helyzetét, hogy a francia frank árfolyamát följavítsa, ami sikerült is. Franciaország azzal iparkodik maga iránt az atmoszférát kedvezőbbé tenni, hogy nagyobb aranyszállítmányokat küld Londonba. Azonban — mint a lapok írják — ezzel sem képes Angliát álláspontjának megváltoztatására bírni.

Az európai jegybankok vezetői tegnap kezdték meg Bazelen a nemzetközi fizetések bankjánál tárgyalásaikat Németország szanálása ügyében. A Darmstädter bank bukása következtében a német kormány elrendelte, hogy a berlini, brémai, stuttgarti és más nagyobb németországi tőzsdéken az üzlet szüneteljen. Ezzel akarják az áruhanást elkerülni és a spekulációt lehetetlenné tenni.

Vilmos császár nyilatkozik

A Paris Midi munkatársa amerikai újságíróknak adta ki magát és mint ilyen Doornban bebocsátást nyert Vilmos császárnál, akinek véleményét

kérte a Hoover-tervről. Vilmos volt császár ezeket válaszolta:

— Az igazat megvallva, nem sokat várok a Hoover-tervtől. Pillanatnyi segítség, de pillanatnyi baj is. Másképpen kellené Németországban kormányozni. Hindenburg csak gyenge báb a politikai pártok kezében. Passzív szerepet játszik nagyon. Németországnak mindenkor rendelkezésére áll a Hohenzollern-vér és meg vagyok róla győződve, hogy csak Hohenzollern-uralom vezetheti ki Németországot mai bajaiból.

Az ekszecsászár azután azt mondotta, hogy a segítség sürgős, mert ha hamarosan nem jön, Németországot a kommunizmus és a sárge veszedelem fenyegeti. Nem szabad szeminté tőrni, hogy Franciaország most is rákényszerítse akaratát Németországra. Franciaország és Belgium azok, amelyek állandóan lehetetlenné teszik az európai országok teljes kibékülését és boldogulását.

Utolsó jelentések

A német kormány megnyugvással vette tudomásul azokat a biztató kijelentéseket, amelyek Hoover elnök tett és reméli, hogy a Hoover-terv megvalósulásának nehézségei után a mostani nehézségek is elsimulnak.

Hétfőn este különben Bazelenből kedvező hírek érkeztek. A francia nemzeti bank elnöke hivatalosan közölte, hogy az angol és az amerikai bankokkal együtt elfogadja az amerikai kormánynak a segítségre vonatkozó javaslatát. Kedvezően hatottak a kormánynak tegnap délután kiadott rendeletei is és mindez hozzájárult a feszültség lényeges enyhítéséhez. Brüning és Curtius még ma reggel Párisba utaznak, hogy ott tárgyalásaikkal a helyzetet tisztázzák. A nemzetközi segélyakció most már biztosítottnak látszik.

Genfbe fordul a magyarság

abban az esetben, ha a telepeskérdést és az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjügyet a kormány kedvezően nem intézi el

A bánsági magyarság parlamentje

A Magyar Párt bánsági tagozata vasárnap délelőtt kilenc órákor tartotta meg a Magyar Ház első emeleti dísztermében évi közgyűlését. A közgyűlésen résztvevő számos vidéki tagozat elnöke és kiküldötte, valamint a megyei intézőbizottság majdnem minden egyes tagja. Ambrózy Andor báró, a bánsági tagozat elnöke, megnyitotta a közgyűlést, s jegyzőkönyv vezetésére Páll György dr. főtitkár, hitelesítésére pedig Skuteczky Miksa dr. és Jancsó Károlyt kérte föl. Azután vázolta a politikai állapotokat és azokban a magyar kisebbség helyzetét. Fontosnak jelentette ki a kisebbségi blokk megalkotását, amelyre vonatkozólag az első lépés volt a választások során a magyarságnak a független svábsággal kötött paktuma.

Ha a magyarság munkáját nem kísérte mindenben a várt siker, az más körülményeken mulott. A sikertelenségnek nem szabad a magyarságot a további küzdelmekről visszariasztani. Azok, akik a magyarság vezetésére vállalkoztak, nehéz munkát végeznek és kérte számukra minden magyar őszinte támogatását.

Páll György dr. főtitkár olvasta föl azután terjedelmes jelentését. A jelentés a tagozatnak a Magyar Ház felavatásától egészen a mostani közgyűlésig kifejtett — és annak idején a sajtóban is ismerttetett — működését sorolja föl.

A titkári jelentéshez elsőnek Nemes Elemér igazfalvai református lelkész, elnöki tanácsstag szolt hozzá. A telepeskérdésről beszélt, amely a bánsági magyarság egyik legfájdalmasabb problémája. A bánsági tagozat a nemzeti párti kormány alatt hosszas tárgyalásokat folytatott arra vonatkozólag, hogy a telepések a tartalékföldekből kapjanak földet, azonban a kormány közbejött bukása az itt elért eredményeket értéktelennítette és most új módozatot kell keresni a telepeskérdés megoldására.

Határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben az intézőbizottság utasítja a vezetőséget, hogy a telepések ügyében folytassa a kormánnyal a tárgyalásokat, amellyel minden eshetőséggel számítsa tegye meg a hivatalos előkészületeket arra, hogy a telepés kérdés az illetékes nemzetközi fórum elé vitessék. A közgyűlés a határozati javaslatot elfogadta.

Horváth Antal a nyugdíjasok ügyében szólalt föl. Indítványozta, hogy a Magyar Párt szervezze meg az esküt nem tett tisztviselőket, tegyen meg mindent arra nézve, hogy ezek a tisztviselők, akik később letették az esküt, az előző kormány ígérete és az általa hozott törvény alapján kapják meg

visszafelé nyugdíjaikat. Indítványozza, hogy amennyiben a kormánynak erre vonatkozó intézkedései nem lesznek kielégítőek, ugy ezt a kérdést is nemzetközi fórum elé vigyék. Páll György dr. főtitkár kijelenti, hogy a párt népirodája számos esküt nem tett tisztviselő panaszát vette már föl és azt a parlamenti csoporthoz továbbította. A közgyűlés kimondta, hogy a párt ezt a mozgalmat folytassa és amennyiben a párt parlamenti csoportjának közbenjárása eredménytelen lesz, akkor ebben az ügyben is Genfbe fordul a ma-

A magyar ifjuság hivatott arra, hogy a kisebbségi jogok harcosa legyen

Kubán Endre rámutat az ifjuság szervezésének szükségességére, mert a magyar ifjuság hivatott arra, hogy majdan átvegye a romániai magyarág vezetését és őre legyen a magyar kulturának, egyben pedig a kisebbségi jogok harcosa. Határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben a közgyűlés utasítja az elnökséget, hogy a tizenhét és huszonhét év közötti magyar ifjakból külön tagozatot szervezzen, amely egyenlőjü legyen a többi tagozattal és amelynek elnöke tagja lesz az intézőbizottságnak. A határozati javaslatot lelkesedéssel elfogadták.

A közgyűlés elfogadta a titkári, majd a pénztári jelentést. Az elnöki tanács egyik üresedésben levő tagságára Kriván Gyula dr. választották meg, azután a bánsági intézőbizottságba Temesvárról és a vidékről harminc új tagot

gyarság. Biró József nyugalmazott vasuti főellenőr a nyugdíjak késedelmes kifizetését tette szóvá. A békeszerződés kötelezi az utódállamokat, hogy a nyugdíjakat minden hónap elsején előre fizessék.

Javasolja, a párt utasítsa a parlamenti csoportot, hogy a nyugdíjasok pontos kifizetése ügyében minden hónapban interpellációt intézzen a pénzügyminiszterhez. A javaslatot a párt elfogadta.

kooptáltak. Teleki Endre dr. elismeréssel szólott a vezetőség munkájáról és indítványára a közgyűlés az elnökségnek elismerését fejezte ki. Ambrózy Andor báró elnök dicsérettel emlékezett meg Páll György dr. főtitkár tevékenységéről, ugy neki, valamint a párt minden tisztviselőjének és az egész magyarságnak köszönetet mondott a támogatásért és a közgyűlést bezárta.

A közgyűléssel kapcsolatosan folyt le az erzsébetvárosi Weiszgerber-féle vendéglő kerthelyiségében és termeiben a magyar nap. A népiünnepély egész napon keresztül tartott, este pedig a teremben műkedvelői előadások voltak, a magyar dalárdák hangversenyt tartottak, végül Vitéz Albert és bandájának zenéje mellett reggelig tartó tánc következett.

A szállodai gyilkosság titokzatos részletei és a szerelmi dráma előzményei megelevenednek az esküdtbiróság előtt

Ez év január 9-én a svájci Sankt Moritz közelében fekvő Cur üdülőttelep egyik előkelő szállodájában öt revolverlövés dördült el. Az öt revolverlövés megölte Hofer Kunó dr. író és tanárt, akinek Magyarországon földbirtoka volt, Hofer Kunó dr., aki minden esztendőben Svájcban szokott egy-két téli hónapot tölteni, karácsony hetében érkezett Curba a feleségével, született Desseffy Ilorá grófnővel. A grófnő január 9-én reggel visszautazott Magyarországra és mire éjjel megérkezett Budapestre, röviddel azután megkapta a telefoni hírt a tragédiáról. Senki nem értette a történetet. A gyilkosságot Simone Butler, egy francia születésű előkelő angol özvegyasszony követte el. Kiderült, hogy Hofer Kunó dr. és Simone Butler évek előtt véletlenül ismerték meg egymást és azóta Butler asszony állandóan a szerelmével üldözte Hofert. Mikor Hofer ezen a télen megjelent Sankt Moritzban és Curban, néhány

nap múlva már ott volt Simone Butler is. Mihelyt Hofer felesége elutazott, aznap este Simone Butler besurrant Hofer szobájába és újból ostromolta szerelmével. Akkor történt, hogy az ideges Simone Butler ridiküljéből kirántotta revolverét, amelyet egymásután ötször sűtött el. Mikor a löporfűst eloszlott, Hofer Kunó dr. holtan feküdt a szoba padlóján. Butler né az izgalomtól elájult, Hofer holttestét eltemették, Simone Butler pedig letartóztatták, majd az egyik elmeorvóintézetbe vitték megfigyelésre.

A curi esküdtszék tegnap kezdte meg ennek a bűnpernek a tárgyalását. A vádindítvány, amelyet az ügyész Butler né ellen megszerkesztett, erős felindulásban elkövetett emberölés büntetéről szól és négytől nyolc évig terjedhető fegyházbüntetés kímérését kéri a gyilkos nőre. A tárgyalás elnöke Ganzennin volt kantonelnök. Tíz órákor az elmeorvóintézet két apácája vezeti be a

tárgyalóterembe a vádlottat, akit ott a fegyőrök vesznek át. Butler magas, nyulark, szép asszony. Elegáns fehér-fekete ruha van rajta. Az arca sápadt. A vádirat felolvasása után megkezdődött Butler asszony kihallgatása. Személyi adatainak bemondása után kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek.

— Miért kereste föl január 9-én este szobájában Hofer Kunót? — kérdi az elnök.

— Hogy felelősségre vonjam.

— Miért kellett őt felelősségre vonni?

— Azért a sok szenvedésért, amelyet nekem okozott. Tudta, hogy ismerkedésünk első percétől fogva szerettem. Miért nem mondta mindjárt, hogy nem szeret viszont és hogy nincsen reményem a viszonzásra? Azonban egyre úgy viselkedett, hogy azzal reményt adott. Hitegetett és csak végül mondta meg, hogy hagyjam békén. A végzetes estén könyörgtem neki, ne tegyen boldogtalanná egész életemre. Nem hallgatott rám. Szóval keletkezett köztünk, amely szenvedéyes hangon folyt. Akkor előrántottam a revolvert és lőttem. Mikor láttam, hogy mit tettem, a rendőrségre akarta telefonálni, de elájultam.

A tárgyalás két-három napig fog tartani.

BEOTHY ZSOLT

A magyar irodalom kis tükre

A legnagyobb magyar irodalomtörténésznek páratlan népszerűségű könyve most új díszes kiadásban jelent meg. Az immár nemzeti szimbolummá vált volgai lovasnak Beöthy Zsolt teremtette meszetekintő alakja ma is megdobogtatja szívünket, — ma is nélkülözhetetlen breviáriuma ez a klasszikus műretek minden magyar kultúrembernek. Az irodalomtörténet Beöthy Zsolt munkásságában válik a leiróból oknyomozóvá, erőkét és kapcsolatokat kutatóvá. Nemcsak a szerző, hanem az egész magyar irodalomtörténet ebben a könyvben éri el a legmagasabb szintet — irodalmunk fejlődését bölcselői megvilágításba helyezi, életét nagy kapcsolatokba állítja be s jelenségeit okokkal magyarázza. Az irodalombölcsész mélyreható intuíciójával a költő ihlete farsul e könyvben; a tudós munkáját a művész formálta kerek, tömör, élő kompozícióvá. Beöthy Zsolt könyvéhez a legnehezebb időben s szerzőjének halála után is hű maradt a magyar olvasóközönség. A most megjelent hetedik kiadást Kékyl Lajos kiváló esztétikus és irodalomtörténész rendezte sajtó alá és nagyértékű bevezetéssel, továbbá az egész magyar irodalmat fölélelő repertoriummal látta el. Illusztrációk is első ízben díszítik e művet s ezek úgy vannak kiválogatva, hogy tárgyi vagy hangulati kapcsolatban legyenek az egyes fejezetekkel. A díszes kiállítású, nagyon szép kézikönyv az Athenaeum kiadásában jelent meg, s kapható minden könyvkereskedésben. Ára fűzve 224 lei, kötve 306 lei.

* Városi és köztisztviselők az „Jgiena” uszdájában 10 leiért fűrdnek.

Négy román és négy kisebbségi tagja van a temesvári ideiglenes bizottságnak, amelynek elnöke Grofsorean Kornél dr. volt polgármester

Heteken át folyó találgatásoknak és kombinálgatásoknak vetett véget az a belügyminiszteri távirat, mely tegnap délelőtt hivatalosan közölte a temesvári prefekturával, hogy a városi tanácsot feloszlatták és az ügyek intézését a választásokig ideiglenes bizottságra ruházták. Szombaton közöltük már, hogy Argetoianu belügyminiszter Peter Julian dr. bánsági kormányzó és Bungenianu István prefektus előterjesztésére kinevezte az ideiglenes bizottság elnökét Grofsorean Kornél dr. volt főpolgármester személyében. A kormányzó és prefektus a lista összeállítása érdekében tovább folytatták bukaresti tanácskozásaikat, amelyek eredményeként a belügyminiszter a következő kilenc tagú bizottságot nevezte ki:

Elnök: Grofsorean Kornél dr., tagjai Faur Liviusz iparügyi főfelügyelő, miniszteri igazgató, Craciun György dr. főorvos, Mardan Dénes dohánygyári igazgató, Prochaska Ede malomigazgató, Olariu Péter az ipartársulat elnöke, Engels Béla dr. főorvos, Nyiri Jenő a Temesvári Bank alelnöke, a belvárosi zsidó hitközség elnöke és Vuchetich Endre dr. a Déli Hírlap főszerkesztője.

Az ideiglenes bizottság beiktatása hivatalába csütörtökön lesz, a mikorra Peter Julian dr. és Bungenianu István is hazaérkeznek. A bizottság ilyen összeállítása a közönség körében is megleléssel találkozott, mert az elnökön kívül egyformán négy román és négy kisebbségi tagja van, ami biztosítéka annak, hogy a kisebbségi érdekek kellő képviseléssel fognak rendelkezni a városban.

Mindenkit segíteni és támogatni

Grofsorean Kornél dr. a következőket mondotta:

Amikor felkértek, hogy vállaljam az elnöki tisztséget, két kikötésem volt: hogy megtarthassam pártokivüli politikai függetlenségemet és a bizottságba lehetőleg pártokivüli, vagy olyan férfiakat nevezzenek ki, akiknek párttagsága nem kéréskötője a komoly munkának. A kormány mindkét kívánságomat honorálta. Kijelentem, hogy nagyon jó munkatársakat kaptam. Külön hangsúlyozom, hogy a temesvári magyarság és németiség képviselésében két általam becsült ember foglal helyet. A program ez: mindenkin segíteni, mindenkit támogatni. Kifejezett programom a városi költségvetés haladéktalan módosítása, a végletekig való le-

csökkentése és ezzel egyidejűleg a drágaság elleni küzdelem. Remélem, hogy a költségvetés leszállításával sikerül a

„Senkinél nem kilincseltem” . . .

Az ideiglenes bizottság kinevezésével és a Temesvári Hírlapnak ezen kérdéssel foglalkozó cikkével kapcsolatban, amelyben az ügyet úgy tüntette fel, hogy az meglepetés volt a Magyar Pártnak, Vuchetich Endre dr. a következő nyilatkozatot tette:

— Senkinél nem kilincseltem, senkit érdekeimben közbenjárásra fel nem kértem. A Magyar Párt sem jelölt, amint hozott határozatához képest senkit nem jelölt és senki kinevezését nem támogatta. Tehát kinevezésem mind ezek ellenére történt. Amikor kinevezésemről a temesvári prefektura részéről a lapoknak telefonon leadott közlés után értesültem, nyomban tudattam ezt a Magyar Párt elnökségével, amelytől felhatalmazást nyertem, — régebben hozott elvi határozata alapján — hogy a kinevezést elfogadjam. Ez a kinevezés tényleg meglepetés volt a Magyar Pártnak is, de — amint nyilatkoztak — kellemes meglepetés. Azoknak a jóakaróknak, akik tülekedésük elle-

drágaságot is letörnöm. A városi költségvetés leszállításával tehermentesíteni kell Temesvár minden dolgozó polgárát.

nére is lemaradtak a versenyben, melyben én nem indultam, azt üzenem, hogy az ideiglenes bizottságban való működéshez semmiféle magánérdekeim nem fűződik: ügyvédi gyakorlatot nem folytatok, sem bányá- sem villanyérdekeltségem, sőt még nyomdám, vagy más ipari vállalatom sincs, csak szerkesztője vagyok a lapoknak, amelyben igyekszem legjobb tudásom és meggyőződésem szerint a közérdeket szolgálni. Talán ezek, a magánérdekek szolgálatát részemről kizáró okok és szerény, huszonhárom év óta a legnagyobb nyilvánosság előtt lefolyó újságírói tevékenységem voltak azok az aktív tényezők, melyek a közszempontjából kívánatosá tehettek, hogy a módosított közgazgatási törvénnyel legalitást nyert ideiglenes városi bizottságban helyet nyerjek. Hogy a reám ruházott feladatoknak ott is becsületesen és önzetlenül fogok megfelelni, abban nem gátolhat meg sem irigység, sem rosszakarat.

A temesmegyei tanácsot szintén feloszlatták

Tegnap délután távirati értesítés érkezett a prefekturához, mely közli, hogy a temesmegyei tanácsot is feloszlatták és helyébe Bungenianu István prefektus elnöke alatt a következő kilenc tagból álló ideiglenes bizottságot neveztek ki:

Tiucra Patric dr. főesperes, Coman Agost tanár, Brazey René tanár, Todan György fibisi

román esperes, Stanculescu Demeter tanár, Bojinca Kornél ügyvéd, Konrad András dr. ügyvéd, Paschievici nyugalmazott ezredes és Albota György székesuti gazda.

A megyei ideiglenes bizottság beiktatása ugyancsak csütörtökön megy végbe.

A gabonaértékesítés fokozása érdekében megszavazták a tizezer lei kiviteli jutalmat

A kamara tegnap délelőtti ülésén a gabonaértékesítési javaslatvitáját folytatták és Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter válaszolt a vita alkalmával elhangzott ellenzéki felszólalásokra. A miniszter kijelentette, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben erre a törvényre szükség van. Az egész világon óriási gabonaféllet van és a világ gabonafeleslege egy

millió vagon. A gabonaértékesítési javaslatban az állam az ekszportgabona vagonja után tizezer lei jutalmat biztosít. Ilyképpen harmincezer vagon buza kiszállításával számolnak és az abból befolyó összeg jelentékenyen segítené a gazdasági krízis csökkenését. A miniszter a kenyérbélyegeket is szóvártette és megállapította, hogy a barna kenyér kilója öt, a félbarnáé pedig

hét leinél drágább nem lehet. Megemlítette a mezőgazdasági adósságok rendezését is és azokat, akiknek aktívájuk mutatkozik, szánják. A kamara ezután a javaslatot elfogadta és annak szentesítése után a tizezer leies jutalom életbelép.

Jorga miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett be, hogy a tanítók eddig ki nem fizetett különböző járandóságait az 1932. évi költségvetés keretében kifizessék.

Ülést tartott a szenátus is és az osztálysorsjáték felállítására vonatkozó javaslatot tárgyalta. Potarca Virgil nemzeti parasztpárti a javaslatot nem fogadja el. Cantacuzino munkaügyi miniszter különböző törvényjavaslatokat terjesztett be. A parlament ma tartja utolsó ülését és ekkor felolvassák az uralkodó kéziratát a rendkívüli ülésszak berekesztéséről.

A magyar csikók kemény küzdelem után győztek Temesvároitt

A magyar csikók nagy érdeklődéssel várt temesvári vendégszerelésük során kemény küzdelem után 3:2 (2:0) arányban legyőzték a román profiválogatott név alatt küzdő temesvári Ripensiat. Az eddig veretlen magyar csikók játéka a győzelem ellenére is csalódást keltett, mert a vártnál lényegesen kevesebbet mutattak. A temesvári profik gyenge napot fogtak ki. A temesvári csatársor peches szereplésén kívül feltűnést keltett Zombory indiszponáltsága, aki a 3 gól közül kettőt védhetett volna. A temesvári csapatból egyedül Bürger szereplése emelkedett ki.

A nemzetközi mérkőzés előtt lejátszott Electrica-Banatuli mérkőzés a szépen játszó Electrica 3:1 (1:0) arányu megérdemelt győzelmét eredményezte.

Lugoson

a Kinizsi vendégszerelt és szép játék után 2:0 arányban verte a keményen küzdő Vulturi csapatát. Az LMTE-Juventus mérkőzés a lugosi munkások 7:0 arányu győzelmével végződött.

Aradon

játszott vasárnap a temesvári Ils a (Gyapjuipar) csapata. Ellenfele az AVMSSE csapata volt, amelyet a temesvári együttes szép játék után 5:0 (2:0) arányban győzött le.

Nagyváradon

az aradi AC erős küzdelem után döntetlenül mérkőzött a NAC csapatával.

Bukarestben

a szegedi Bástya 4:3 arányban vereséget szenvedett a bukaresti Juventus csapatától.

A temesvári Rapid

nagy érdeklődés mellett rendezte meg idei uszóvesenyét. A versenyen az AAC és az ATE versenyzői is résztvettek. Az eredmények a következők: 800 m. gyorsuszás: Simonits (AAC), Reiter (Rapid) és Szatmári (AAC). 50 m. ifjúsági gyorsuszás: Tóth (AAC), Papp (AAC) és Nagy (Rapid). 100 m. gyorsuszás: Berta (AAC), Geretz (AAC) és Bild (Rapid). 100 m. melluszás: Hanecker (AAC), Cris-ta és Hutzmann (Rapid). 100 m. hátuszás: Simánszki (Rapid), Bloch és Tomán. 3×50 m. vegyes staféta: 1. AAC, 2. Egyleten kívül indult versenyzők csapata, 3. Rapid.

A nagy fájdalomtól összetörve tudatjuk, hogy szeretett gyermekünk és drága testvérünk

Erzsébet

életének tavaszán 24 éves korában, f. 16 13-én reggel 6 órakor visszaadta fiatal lelkét Trémetjének

Drága halottunkat f. hó 14-én d. e. 10 órakor a belv. izr. temető halottas házából helyezük örök nyugalomra.

Itt hagyott ifjú álmaid álmodd ott tovább!

Timisoara (Temesvár), 1931. július 13. I. P. F. Maria, Cl. ban palea. GROSZ JAKAB, GROSZ JAKABNÉ, sz. SPITZER sz. RÓZSI, férj. DUGONICS. VERA, férj. ÖSTREICHER. EMMA és MARCEL testvérek.

Hozzájárzóid és mindazok, akik szerettek

„Baile Centrale”-ra szóló

SZ. H.

lehelgyéssel ellátott külső fürdőjegyek bérletfizeték csak 1931 aug. 15-ig érvényesek.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
**BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TER 4. SZÁM.**

Telefonok
2-52, este 9 után 10 és 2-51.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bányafi Nyomda R.-T.
nyomása.

Gyermeke lett

a magyar államvasutaknak és
köteles a neveltetésről gondos-
kodni

A budapesti törvényszék tegnap érdekes gyermektartási pert tárgyalt. Ifj. Horti János államvasuti alkalmazott egy esztendő előtt megismerkedett J á n i R ó z á v a l, a k i t megszerelt és feleségül kért. Már a polgári és egyházi esküvő napja is ki volt tűzve, amikor Horti Jánost szerencsétlenség érte és meghalt. J á n i R ó z a, a k i a k k o r m á r e g y ü t t é l t H o r t i J á n o s s a l, m á s á l l a p o t b a n v o l t é s n ő h á y h ó n a p m u l v a g y e r m e k e k e z a d o t t é l e t e t. J á n i R ó z a a k k o r e l h a t á r o z t a, h o g y g y e r m e k t a r t á s i p e r t i n d í t a z á l l a m v a s u t a k e l l e n. K e r e s e t é b e n e l m o n d j a, h o g y v ő l e g é n y e a f e r e n c v á r o s i p á l y a u d v a r v e s z l e y e s r é s z é n t e l j e s i t e t t s z o l g á l a t o t, a h o l á l l a n d ó a n á t k e l l e t t j á r n i a a s i n e k e n é s i g y t ö r t é n t, h o g y e g y m o z d o n y h a l á l r a g á z o l t a. J á n i R ó z a k é r t e, h o g y a b í r ó s á g k ö t e l e z z e a z á l l a m v a s u t a t h a v i h u s z o n y o l e p e n g ő g y e r m e k t a r t á s r a. A b u d a p e s t i t ö r v é n y s z é k, a m e l y t e g n a p t á r g y a l t a a k e r e s e t e t, e l i m e r t e a n n a k j o g a l a p j á t é s k ö t e l e z t e a z á l l a m v a s u t a t, h o g y a g y e r m e k e t s a j á t j á n a k t á r t a s s a z a n e v e l t e t é s r ő l g o n d o s k o d j e k.

Bírósági szünet. Julius tizenötödikétől kezdve a bíróságok megkezdik a nyári szünetet, amely szeptember tizenötödikéig tart. A táblán és a törvényszéken csupán a szüneti tanács működik, amely a legsűrűbb ügyeket intézi el. A szüneti tanácsok hetenként kétszer tartanak tárgyalást. A járásbírók csak részben van szünet és azok a bírák, akik nincsenek szabadságon, letartóztatottakat, a nyári szünet ellenére az összes igazságügyi irodákban rendes munka folyik.

Áthelyezett pénzügyigazgató. Balassa János nagyváradi pénzügyigazgatót, akit csak nemrégiben véglegesítettek ezen állásában, váratlanul Szűcsavata helyezett át. Balassa egyidejűleg négy főtisztviselőt, valamint nyolc kisebbet, az ország különböző részeibe helyeztek át.

A református egyházközösség köréje. Szász László dr. a nagyváradi református lelkész Budapestre utazott, ahol nyári szabadságát édesanyja és testvérei körében tölti. Távolléte alatt a református egyház ügyeit E l e k é s G y u l a a g e g d e l l e k e z v e z e t i.

Színház
Gyermekelőadás a színházban

A Gésa a színházi gyermekelőadásáról, mint minden más nyilvánosságra apelláló művészi célzatu eseményről, megemlékezni kötelességünk e rovatban. Ezen alkalommal azonban nem a szereplő bájos gyermekeket illeti a kritika, hanem azokat a veszes izlésű felnőtteket, akik ennek a példánélküli kísérletnek eszmei szerzői voltak. Arról van szó ugyanis, hogy egy szinte óperaszerűen raffinált, bonyolult kórusokkal sűrített nagy operettet vergődtek végig apróságok, akiknek még a legszabadelvbűbb és a legmodernebb padagógiai felfogás szerint is nem a rivalda fényében van helyük éjjelkor, hanem az ágyban. A Gésát adták egy olyan művet, amely hivatásos érett művészeknek is teljes bekapcsolódását követeli úgy értelmileg, mint a tartami megjátszás szempontjából. Igazán megáll az eszünk. Ha ez így megy tovább, akkor legközelebb az Istenek alkonyát látjuk majd gyermek előadásban, tíz éves fiúcskák jelentkeznek majd az Arany János Társaság felolvasó asztalánál, és a pályából kinöttek dizóként tanulják majd a beszédet. Ha régebben azt mondtuk, hogy nincsenek már gyerekek, akkor egy paradox fordulattal ezen éjjel tartó monstrel előadás apropójából bátran elmondhatjuk, hogy nincsenek már felnőttek. Súlyos esztétikai és ítélet-hiányra vall olyan szerepeket bízni kicsinyekre, amelyekben egy küzdnek, mintha negyvenkettős cipőket adtak volna rájuk. Szegénykék kénytelenek a Gésa nagy zárókarát, szoló áriákat énekelni és történetalkotások hangzanak el ajkáról, amelyek a Mackó ur utazásain

csüngnének még mindig legszive-
sebben. Színpad nemismerés legtel-
jesebb hiányára vall az a műked-
velői törekvés, amely a gyermekről
éppen azt akarja lehántani, ami
legellenállhatatlanabb, legelbájo-
lőbb hódító eszköze, maga a gyer-
mekség. Játszék olykor a gyermek
a színpadon. Nagyon bájos dolog
ez. Énekeljen, táncoljon, játsszon,
— de játssza az ő harmatos gyer-
mekvilágát és nem a felnőttekét.
Arra való a ritmikus táncok, le-
sejátékok, gyermekdarabok és az a
sokféle szín, amely a gyermekszere-
től művészet forrásaiból igazán
bőven fakad. Ilyen nagyoperett-
rendezések, abnormális ötletét pe-
dig talán legjobb volna, ha a jövő-
ben végleg eltüntetnék a színpad-
ról.

A hat és tizenegy év közötti kis
fiúk, lányok különben hőiesen
látták el lehetetlen feladatukat és
sok mindenért kárpótolt természet-
es üde bájuk. Friedl Richard
vervvel konferált és Imári márkit
is alakította. Botos Gyurka mint
Fairfaix hadnagy igen nagy muzi-
kalitásról tett tanúságot, Kar-
czag Tibi igen mulatságos Vun-
csi volt, Mimoza, a rendkívül szép
kis Krachtusz Irén volt, Molly
pedig a temperamentumos Stein
Mária. Az előadásban részt vettek
még Pichl Ottó, Löbl Tibor, Rózsa
Dezso, Kohn Ernő, Gábor János,
Szliaesan Hermina, Janó Mariska,
Szliaesan Kamilla, Löbl Magda,
Biró Edit, Hambalkó Mici, Krach-
tusz Médi, Schlosser Franci, Albala
Klari, Holländer Aliz, Zöldhelyi
Bandi és Ungor Karesi.

**ELINDULT A KÉT MAGYAR
ÓCEANREPÜLŐ.** Newyorkból jelenti
a Havas távirati iroda, hogy Endresz
György és Magyar Sándor magyar
pilóták hétfőn délután a Justice for
Hungary repülőgéppel szartoltak
Európa felé. A felszállás közép-európai
idő szerint három óra ötvenhárom
percet történt. A Justice for Hun-
gary a Harbour-Grave repülőtéren
szállott föl és leszállás nélkül Buda-
pestig repül. Amikor e sorok napvilá-
got látnak, a magyar repülők már
messze szállanak az Atlanti óceán
fölött.

Bevonuló önkéntesek figyelmébe.
A temesvári hadkiegészítő parancs-
nokság felhívja mindazokat az önkén-
tességi joggal rendelkezőket, akiknek
ez év novemberében kell bevonulni,
amennyiben a lovasságnál óhajtanak
szolgálatot teljesíteni, erre vonatkozó
kérvényeiket legkésőbb augusztus el-
sejéig a temesvári hadkiegészítő pa-
rancsnoksághoz nyújtsák be. A kér-
vényhez külön nyilatkozatot kell esa-
tolni, amelyben kijelenti, hogy haj-
landó a lölléteket fedezni.

Ingyen nem utazhat
de a Déli Hírlap idei nyaralattási akciójával rendkívül olcsón

utazhat

bárbóvá anélkül, hogy akár jegyről vagy vizumról kellene gondoskodnia. Előre lefoglalunk szobát panziókban és szállodákban.

Egyéni és társasutazások! Az egyéni utazás nem drágább!

6000.- LEI

a tizenegynapos program utazással, vasuti jeggyel, szállodával, ellátással és bármely olasz fűrdőhelyen való tartózkodással.

Felvilágosítás és prospektus a Déli Hírlapnál

Primaria Municipiului Timisoara
Nr. II. 26437 din 30 Iunie 1931.

Publicatiune de concurs

Primaria Municipiului Timisoara publica concurs pentru ocuparea urmatoarelor posturi vacante la Primaria:

- a) Un post de inginer la Serv. tehnic in gradatia de Sef de sectie cu salar de baza Lei 1.600 lunar.
- b) Doua posturi de functionari tehnici, unul in grad. de impiegat cl. I. cu salar de baza Lei 800 lunar, iar al doilea in grad. de impiegat cl. II. cu salar de baza Lei 600 lunar, ambii la Serv. tehnic.
- c) Un post de profesor de pian la Conservatorul municipal, in grad. de impiegat cl. I. cu salar de baza Lei 800 lunar.

Refectantii isi vor insista cererea pana la 1 August 1931 incluziv, insotite de urmatoarele acte:

- Pentru postul de inginer: diploma de ing. constructor sau de arhitectura.
- Pentru cele doua posturi de functionari tehnici, certificatul de absolvire a Scoalei conductori tehnici sau a Scoalei superioare de arte si meserii.
- Pentru postul de profesor de conservator diploma de absolvire a unui conservator de muzica recunoscut de Stat.

Afara de actele de mai sus vor mai prezenta Actul de nastere, Certificatul medical, Dovada pentru satisfacerea serviciului militar, Declaratie de linibila ce cunoaste si certificatul de cetatenie.

Petitionarii isi vor inainta si eventualele certificate asupra practicei din prezent.

Postulantii cari ocupa vre o functie publica, vor indica acestia in vor inainta cererea prin autoritatea care functioneaza, cu referinte din partea acelei autoritati, continuand consimtamantul autoritatii respective la trecerea lui in serviciul Municipiului.

Postulantii vor mai prezenta referinte scrise dela persoane particulare cu cari au fost in relatii de serviciu sau sub el caror ordine au lucrat sau cari prin situatiunea lor sunt in stare sa cunoasca purtarea morala a postulantului.

Numirea este provizorie, iar definitivarea se va face numai dupa expirarea stagiului de un an.

Primar: Dr. Balta m. p.
Secretar general: Sagovici m. p.
Pentru conformitate: sef de serviciu.
(Indiscifrabil.)

?
Állást keres
tegyen közzé egy
próhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

Tel. 206

F. PODRACZKY
Timisoara II kor., Iskola-utca 10,
Műbutor kárpitos speciál bőrbutor.

Jorga és Goga vitája az erdélyieknek a kormányban való képviselőségéről

A kamara délutáni ülésén napirend előtt Florea lupista szóvárt, hogy a képviselőket még mindig nem engedik a parlamentbe és nem tudják választóik ügyeit elintézni. Hamangiu igazságügy-miniszter válasza után Moldovan Viktor a verescanus rámutatott arra, hogy a kormányban egyetlen erdélyi tagja sincs.

Goga: Az feltűnő jelenség és meggondolásra késztet.

Jorga: Ez a kijelentés nem akar szeparatiztikus jelenség lenni? Én felkértem az erdélyiek közül Tileat is vállaljon tárcát, ajánlatomat nem fogadta el. Különbözik a kormányban két erdélyi származású alminiszter van.

A város tizenöt milliós deficitje. Most készült el a városnak az 1931. év első hat hónapjára vonatkozó mérlege. A fél esztendőre előirányzott bevételek — városi adók, illetékek, vámpok és egyebek — csak igen szűrványosan folytak be. A város hat hónap alatt negyvenöt millió leit adott ki, ezzel szemben mindössze harminc millió leit vett be. A hiány tizenöt millió lei. A városnál remélik, hogy az év végéig a mérleg javul. Ha azonban még akkor is lenne deficit, azt a városi vállalatok jövedelméből kellene fedezni.

Vége a temesvári érettségi vizsgának. A temesvári Diaconovici Loga liceumban működő bizottság vasárnap is folytatta munkáját és hétfőn befejezte az érettségi vizsgálatokat. A bizottság előtt vizsgázott növendékek közül a két napon a következőknek sikerült az érettségi: Pfaffenrath Ferenc, Ramneantu Virgil, Srock Károly, Stürmer Ferenc, Hauser Renáta, Roosz Hilda, Georgevici János, Budea Koriolán, Moldovan Atanasie, Halsdorfer Miklós és Reiter Vilmos. Ezzel Temesvárott véget értek az érettségi vizsgálatok, melyeknek végleges eredménye a bizottságok szerint a következő: A Carmen Silva leányliceumban működő bizottságnál jelentkező kilencvennyolc jelölt közül mindössze huszonkettő bukott meg, ami huszonnégy százaléknak felel meg. A Diaconovici Loga liceumban működő bizottság előtt ugyancsak kilencvennyolc jelentkező vett részt a vizsgálatokon. A kilencvennyolc jelölt közül negyvenötnek sikerült csak az érettségi, úgy, hogy itt a bukási arány több mint ötven százalék.

* Nagyságos asszony! Kísérlelje meg Gyraldosit az Ön fürdőszobájában. Megtalálja ezen öblögető vizet minden gyógyszerár, drogueria és parfümériában.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz” Belváros, Szent György-tér

Goga: Ezt a hiányt őszre helyre kell hozni.

Jorga: A Mezőgazdasági Hitelintézetben elég erdélyi lesz.

Napirenden a petroleumtermékek új illetékéről szóló javaslatát tárgyalták. A kamara a benzin illetéket 3, az olajét 3, míg a petroleumet literenként 50 baniban állapította meg.

Gherman szocialista kéri, hogy az illetékekből befolyó jövedelem 5 százalékat juttassák a munkanélkülieknek.

A kamara jogügyi bizottsága úgy döntött, hogy Hamangiu igazságügyminiszter különböző már benyújtott javaslatait csak ősszel tárgyalja.

Hibásak a tejközpont új gépei. Június 11-én telt le a határidő, amikor a városi tanácsnak döntenie kellett a tejközpont részére a párisi Braill és Martel cég által szállított gépek végleges átvétele ügyében. Szombaton délután a városi tanács részéről kiküldött bizottság jelent meg a tejközpontban és apróra felülvizsgálta az összes gépeket. A vizsgálat eredményéről felvett jegyzőkönyv szerint a gépeken negyvenkét kisebb-nagyobb hibát találtak. A város ennek alapján értesítette a párisi céget, hogy a vételárból még hátralékos ötszázezer leit csakis a felsorolt hibák kijavítása után folyósítja.

Fiatal leány halála. Zsombolyán hosszas szenvedés után meghalt Gross Magdus, Gross Viktor föld-birtokos és volt ecetgyáros tizenkilenc éves leánya. A fiatal leány halála nagy részvétet keltett.

Végzetes tévedés. Lippa lakosságát megrendítő tragédia tartja igazságtalan. A tragédia szereplői Lagler nyugalmazott erdőfőtanácsos felesége és annak barátnője, Matkovszky né. Az egyik napon Matekovszky né, aki már évek óta maláriában szenvedett, meglátogatta Laglerné. A látogatás alatt Matekovszky né ismét lázrohamot kapott, mire Laglerné az éjjeli szekrényéhez sietett, ahol lázeszállító porokat tartott és egy adag port beadott a szerencsétlen asszonynak. Alig vette be Matekovszky né a port, borzalmas görcsök jelentkeztek és néhány pernyi kínos szenvedés után meghalt. Az orvos megállapította, hogy Laglerné tévedésből sztrichnint adott be barátnőjének chinin helyett.

Potom pénzért társasutazások a nyár folyamán:

Párisba. Indulás jul. 11. aug. 16 és szeptember 3.

Eszaksarki utazás. Indulás július 18.

Körutazás négy országon át. Indulás július 31.

Kirándulás Jugoszlávián és Dalmácián át Görögországba. Indulás minden hó 30-án.

Felvilágosítás a Déli Hírlap kiadóhivatalában

FORUM MOZGÓ július 14-től

A Sudermann világhírű regénye után készült kiváló hangos és beszélőfilm

Tromholt István felesége

a főszerepben: Lewis Stone. Monopol Metro Goldwyn, Oradea. Fox-Journal! Huzatmentes, kellemes ventilátor szellőztetés.

A városi tüzoltóság ünnepe.

Gátolja község önkéntes tüzoltósága most szentelte fel az új szertárát. A negyvenhét év óta fennálló tüzoltóság ünnepén küldöttségileg képviseltette magát számos hánsági tüzoltószervezet, Temesvárról pedig megjelent Heim Miklós tüzoltóparancsnok, tüzrendészeti biztos. A felszentelést görög keleti szertartás szerint Raica a Péter gátaljai, Buteu szigetfalusi lelkészek és katolikus szertartás szerint Mátyás Miklós vojteki plébános végezte, Pintér András mőrie földi plébános német beszédet mondott. Baba Péter dr. főszolgabíró avató beszéde után a tüzoltók diszfelvonulást rendeztek. Délben egy órákor a Kapornay-féle vendéglőben háromszáz teritékes ebéd volt.

Tizenhét éves öngyilkos. Tragikus öngyilkosság történt Ujkisodán, ahol Kertész János tizenhét éves fiatalember szülei lakásának udvarán felakasztotta magát. Mire a kétségbeesett tettet a szülők felfedezték, a fia már halott volt. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Leichnam Mihály, Wagner Klára és Füleky Tibor. Meghaltak: Pfaffenrath Borbála 40, Weber Mátyás 11, Schneider Margit 86, Staar József 18 és Landesmann Emanuel 84 éves korában.

Ismert temesvári ügynök halála. Landesmann a n n Manó, közismert Lloyd-ügynök, nyolcvannégy éves korában Baross-utcai lakásán meghalt. Landesmann az egész Bánság legidősebb ügynöke volt és nagy tekintélynek örvendett. Halálát özvegye és fia, Landesmann Oszkár dr. temesvári ügyvéd valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Tegnap délután nagy részvét mellett temették el.

Westend sanatórium, Purkersdorf, Bécs mellett. Mindennemű gyógykezelések, fekvőcsarnokok, orvos Dr. Berliner M. igazgató.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 307, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 167.99, hollandi forint 67.65, dinár 2.99, francia frank 6.5850, olasz lira 8.80, cseh korona 4.9825, német márka 39.90, osztrák schilling 23.65, magyar pengő 29.32, svájci frank 32.60, belgas (öt belga frank) 23.40.

A gyárvárosi Humanitas-asztaltársaság, amely szegény gyermekek felruházása terén hosszú évtizedek óta áldásos működést fejt ki, ma, kedden este kilenc órákor tartja meg a Mednyánszky-féle vendéglőben harminc-negyedik évi rendes közgyűlését. Az elnökség kéri az asztaltársaság tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Életunt öreg ember. Gyertyámonsos Schmitz József hatvanegy éves gazdálkodó éjjel kiosont a lakásából és a kukoricagóróban felakasztotta magát. Mire reggel rátaláltak, az öreg ember már halott volt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A régi Magyarország jöke. Könyves és derűs magyar századokból 32 pompásnál pompásabb történet. Egyik érdekesebb mint a másik és valamennyiben mély emberismeret, élvezetes elbeszélőtehetség és remek humor nyilatkozik meg. Régi magyar paraszt és ur kalandorok, trombitások, tréfacsinálók, orvosok, ügyvédek, kereskedők és iparosok vonulnak fel a kitűnő műben. A kétkötetes mű 402 oldalon a régi 231 leies ár helyett most 136 leiert kapható Lepage-nál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portomonesen küldi. Vagy kérje utánvétellel az árleszállítási jegyzékekkel együtt.

Meghalt az utcán. Tegnap reggel Járt Ferenc hatvan éves józsefvárosi, Rózsa-utca 28. számú házban lakó nyugdíjas, az utcán összeesett és néhány perc múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az öreg ember halálát szívzselhűdés okozta.

Mozi

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Mienk az éjszaka. (Beszélő film.)

Forum mozi: Tromholt István felesége. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: Pénz az utcán. (Beszélő film.)

Szerkesztői üzenetek

Temesvári előfizető. A 14.584. számú sorsjegye nem nyert.

Orsovai előfizető. A 13.710. számú sorsjegye nem nyert.

Zongorázik Hegedű Van gramofonja

Kottát, hangszert, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zeneműkereskedés árjegyzékét nem látta! Árunk minden más cég áránál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cím: Scala, Bucuresti, Cas. Post. 101. (586)

* FELHÍVÁS HATRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHÖZ. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak és erre vonatkozólag külön névreszóló felszólítást kaptak a kiadóhivataltól, hogy a hátralékot mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további kiadását megszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

— Szegény temesvári gyermekek ingyenes nyaraltatása. A katolikus munkás egyesület, amelynek alapításáról megemlékeztünk, máris sikeres akciót valósított meg. Az egyesületnek sikerült negyven temesvári szegény gyermek ingyenes falusi nyaralását lehetővé tenni. A negyven gyermeket a megye különböző falvaiban nemzetiségük szerint magyar és német családoknál helyezték el, akik készséggel vállalkoztak arra, hogy a gyermekeket két hónapon keresztül maguknál tartják. A negyven nyaraló gyermek kelő felügyelet mellett tegnap utazott el vidékre.

* Aranyeres csomók biztos gyógyszer a HAEMORSAN kup és kenőcs. Olosón kapható a gyógyszerárakban.

— Kenderi kronika. Szegő János, a belvárosi Meroy-utca 2. számú ház házmestere, feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek álküles segítségével behatoltak a lakásába és az egyik szekrényben őrzött kézvezetői készpénzt elvitték. A tolvajokat keresik. — Tegnap este megjelent a rendőrségen Klein Gizella belvárosi, Jenőherceg-utca 2. szám alatti lakosnő és feljelentést tett Fischer Diana gyárvárosi, Potyka-utca 5. szám alatti lakó leány ellen, akit azzal vádol, hogy a közintézményéből ellopta a 900 leit kitevő készpénzt. A vizsgálat megindult.

— Korosmai verekedések. Budapest Vazul huszonhét éves Kardos-telepi napszámú a Magyar-utcai Löw-féle vendéglőben összeverekedett Oláh József huszonhét gírodai napszámúval, akit késsel több helyen megsebesített. A megszurkált embert a mentők a Bega-szanaszatóriumba szállították, míg Bud ellen megindult az eljárás. A józsefvárosi rendőrségen előállították Nagy András józsefvárosi lakost, aki a Kossuth Lajos-utcaiban levő Löwenfeld-féle korcsmában verekedés közben össze-szurkálta Manciu János huszonkét éves Arany János-utca 7. szám alatti lakó fiatalembert, akit a mentők súlyosabb sérülésekkel a Bega-szanaszatóriumba szállították. A verekedő ellen megindítják az eljárást.

* Újabb kedvezményes utazás Budapestre. A magyar államvasutak a most megnyitott budapesti iparművészeti kiállításra július 31-ig igazolványokat, becsátott ki, amelyekkel bármely határállomásról Budapestre és onnan vissza bármely határállomásra, egyharmadárkedvezményvel lehet utazni, vagyis első osztályon második osztályú jeggyel stb. Az igazolvány érvényessége nincs Budapestben való tartózkodáshoz kötve és egyben belépőjegyül is szolgál a kiállításra, ahol le kell bélyegeztetni. Az igazolványok csak a zoda utazásra is igénybe vehetők. Az igazolványok darabonként 120 leiert a Déli Hírlap kiadóhivataltól kaphatók. Vidékre a pénz előzetes beküldése ellenében küldjük. Ebben az esetben portóra külön 18 leit kell beküldeni.

A délibabos Hortobágy

Pogány tűzben lobog a nap az ég magas kupoláján. Lenn minden sük és fakó, akár a sárga tenger, csak a messi szemhatár peremén vonul szüntelen fantomi had, ahogy szétbomlik vagy új színekbe omlik a horizont. Furesa változó képek! Mire oda nézel jól, már eltűnt a szemed elől, hogy másutt más változásnak adjon helyet. Végteleben hosszabbodó lábakkal, titkosan hősi ménések tapodják a magasságok felé vezető utat felfordult templomtornyok között, maguk is lábaikat sodorva, az égnék, tengersizemek között, ahogy szaporán kelti őket szaharai szárazságból a játékos délibáb.

Igen, a Hortobágy most sárga és kiszikkadt. Ugy terül el csüggeteg, kiégett foltjaival, határtalan némaságában, mint egy buskomor öreg himoroslán, lint maga a sors, a magyar végzet, halálos szomjúságban kimerülten. Forró olomtakaró mostan a lég, csak a délibáb csillan kékesen időn, mintha az ég felé indulna új honfoglalásra az a nagyszerű fantomi ménés.

De hát mi is tulajdonképpen az a kerek ötvenezér holdnyi tányér, melyet úgy hívnak, hogy Hortobágy? Micsoda varázs lakhatik a sivárság és elhagyatottság iker-szavában a pusztában, hogy gondolatára világosság városa, Páris, Grande Hotel, csillárok özöne lehuny és „a teremnek minden lángja mintha pásztortüzzé válna” egy nosztalgikus mély költői látomásban? A Hortobágy őskori rej-

telem, őselet bűvölete! Valóság, de egyben csoda is! Történelmi délibáb. Ezer év előttjét, magát a népvándorlás korszakát vetíti rohanó mába itt egy csodálatos rendező, a tradíció, ahogy viselet, szokás, rovásírás, minden ódon, minden teljes jogait tartja az ősmagyar élet eme eleven muzeumban. Négy apadó törzs, — mert hiszen mind-össze csak kétszázannak vannak már talán, — csikósok, gulyások, juhászok, kanászok — maroknyi nép őrzi azt a tengernyi ősi színt, mely az etnografiai gyűjteményekből is kifakult már, vagy hiányosra foszlatta az idő. Bőrkuilacs, bicska, kovakő, gommásajtjaik, szövőszékek, halászat, állatápolás, terelés, kutyák, ahogy megülnek kötetlen nyergem a lovat, szilaj vágató ménék, bölényi bikák, emberien bölcs kutyáik, időtlen dalaik, pőziszük, mely csak az övék és ráadásul az éjszaka, a csillagokat záporozó babonásan tündöklő hortobágyi égbolt, mindez így együtt preeurópai vízió, melynek sehol se társa, sehol se mása.

Életek csodás harmoniája ez, sajátos összességében, mint egy réges-régi történelmi freskó. De külön-külön azért mégis egészen más ez a négy büszke kaszt: csikósok, gulyások, juhászok, kanászok gögös nemzetsége. Egyenként kell őket megismernünk, hogy ezt az érdekes ősnomád hierarchiát egész különlegességében élvezhesük.

Flaneur.

— A revíziós bizottság nyári szünete. A kormányzóság revíziós bizottsága július 15-én kezdi meg a nyári szünetet. Július 15-től augusztus 15-ig csupán a szüneti tanács fog működni, melynek elnöke Herman János dr., szavazóbírái pedig Hadan József dr. és Bugariu Koriolán dr. A szüneti tanács hetenként kétszer fog tárgyalni.

— A Sloga hangversenye és nyári mulatsága július 19-én, vasárnap este lesz a Sörgyár arnyas kerthelyiségében. A hangversenyen a Sloga énekkara Sumski V. zeneszerző és zenetanár vezénylet mellett az ezüst serleggel kitüntetett kardalokkal szerepel, míg N. S. Uveges Aranka operaezenész operaáriákat ad elő. A hangversenyen a Szerb Ifjúság tamburazenekara is közreműködik, amely ugyancsak tudása javát fogja nyújtani. A számos nyeremmel egybekötött tombolajáték kívül egyéb szórakozások is hozzájárulnak majd az est sikeréhez. Hangverseny után tánc. Rossz idő esetén a hangversenyt a Sörgyár nagytermében tartják meg. Beléptidij személyenként 25 le. A rendezőség külön meghívókat nem ad ki, hanem ezután hívja meg a közönséget.

— Halálhír. Özvegy Galanda Lajosné, született Deutsch Janka, nagyikindai iparos özvegye, akitnek Temesvárott nagyszámú rokonsága él, hatvanhárom éves korában meghalt. Temetése tegnap ment végbe Nagyikindán. Halálát fia, továbbá Temesvárott élő testvérei, Müller Adolf, volt kereskedő felesége és Deutsch R. Rezső, volt iparkamarai alelnök és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti: Meleg időjárás várható nyugaton némi felhőzettel és esővel.

— Az oravicai Oltáregylet nagyszabású kerti ünnepélyt rendezett az oravicai egyházközség javára. A sikerült kerti ünnepélyen az oravicai leány és ifjúság is közreműködött és ugyancsak ez alkalommal szerepelt először az önkéntes tűzoltóság újonnan alakított zenekara. A kerti ünnepély az erkölcsi sikeren kívül szép anyagi haszonnal zárult.

— Műsoros est a Mehalában. A Magyar Párt mehalai tagozata a Bottyón-féle vendéglő kertjében sikerült műkedvelői előadást rendezett. Az előadást nagyszámú közönség nézte végig, amelynek soraiban a párt bányásztagozata részéről Ambrózy Andor báró elnök vezetésével többen voltak jelen. A műsor előtt, ezenkívül a műsor keretében Gyulay János dr. és Kubán Endre mondottak beszédet a magyar műkedvelők munkájának kulturális jelentőségéről és a magyarság összetartozandóságáról. A műsor folyamán előadásra kerültek A motor, A kolbász és A cég arája című egyfelvonásosok, amelyekben a főszerepeket kitünően játszották Lotter Annus, Hinterholz Teri, Miskolezy Margit, Verpeléty Ilonka, Verpeléty Hajnalka, Daragus Rózsi, Lingli Gyula, Szitkay József, Kertész István, Demendy Gyula, Bachel Antal, Verpeléty Zoltán és Daragus János. A magánszámok közül zajos sikert arattak N. S. Uveges Aranka Szabolcska-dalai, melyeket cigányzenekisérettel adott elő. Hinterholz Teri és Bachel Antal tagója számos tapsot kapott. Megrázóan szavaltá Petőfinek Az őrrült című költeményét Danecz Sándor. Az előadást táncmulatság követte.

Rádió

Kedd. (Július 14.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Táncczene. 7 óra 10: Könnyű zene. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Zenekari hangverseny. 9 óra 55: A hangverseny folytatása. **Budapest.** 9 óra 15: Az első honvédegyezred zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Szalon zenekari hangverseny. 2 óra 45: Arfolyamhírek. 4 óra: Mesék. 4 óra: Novellák. 5 óra 30: Rác Lac és cigányzenekarának hangversenye. 6 óra 40: Előadás. 7 óra: Zenekari hangverseny Bársony Dóra, Leopold A. és Baranyi J. közreműködésével. 8 óra 25: Szín-előadás a studióból. Utána Radice Józsa és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra 30: Zenekari hangverseny. 12 óra 40: A hangverseny folytatása. 1 óra 15: Gramofonzene. 3 óra 50: Orosz zene. 7 óra 15: Kínai népdalok. 8 óra 10: Ária és dalest. 8 óra 50: Gramofonzene. 10 óra 20: Zenekari hangverseny. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli hangverseny. 7 óra: Zongorahangverseny. 7 óra 30: Kávéházi zene. 8 óra: Énekhangverseny. 10 óra 50: Est-hangverseny. **Langenberg.** 8 óra: Vidám zene. **Leipzig.** 7 óra 30: Könnyű zene. 9 óra 10: Vidám hangverseny. 10 óra 10: Táncczene. **Milánó.** 7 óra 15: Tarka hangverseny. 7 óra 45: Kávéházi zene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Prága.** 7 óra 5: Dalok. 8 óra 25: Klarinetthangverseny. 9 óra: Cseh filharmonikusok hangversenye. **Róma.** 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra: Tarka hangverseny. **Strassburg.** 7 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. **Toulouse.** 8 óra 45: Táncczene. 8 óra: Dalok. 11 óra: Csellóhangverseny. 11 óra 30: Dalok. 11 óra 45: Táncczene. **Varsó.** 7 óra 35: Gramofonzene. 8 óra 15: Filharmonikus hangverseny. 10 óra 45: Táncczene.

Szerda. (Július 15.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Román zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: rádiózenekar hangversenye. 8 óra 45: A hangverseny folytatása. **Budapest.** 9 óra 15: A Mándit szalonzenekar hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Hangverseny Takács Klementin (ének) és Szatmáry Margit (hegedű) közreműködésével. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Arfolyamhírek. 4 óra: Sportélmények Gallovich Tibor előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Vadász Tibor honvédegyezred zenekarának hangversenye az Erzsébet téri kioszkból. 6 óra 45: Utazás Abessziniában Gajary Kálmán dr. felolvasása. 8 óra 15: Nováki László (zongora és brácsa) és Fehér Miklós (hegedű) hangversenye. 8 óra: A budapesti Filharmoniai Társaság hangversenye Dohnányi Ernő dr. közreműködésével. Utána Jóversenyermények, majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangverseny.

Közgazdaság

A repülőbélyeg ellen

tiltakozását fejezte ki a temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmány

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmány a Baltescu János dr. elnöke mellett tegnap ülést tartott. Lendvai Jenő kamarai főtitkár statisztikai adatok alapján feltárta, hogy a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben az aviatikai bélyegek használata mennyire súlyos megterhelést jelent iparra és kereskedelemre. Egy tekszilgyár például átlag évente 320.000, vagyészeti gyár 193.000, a nagykereskedő 60.000 leit költ aviatikai bélyegekre és ilyen arányban újabb megterhelést jelent a repülőbélyeg a többi szakmának is. A gyárak és vállalatok ezt az újabb kiadást nem háríthatják a fogyasztóra, a repülőbélyeg okozta teher sok helyen felülmúlja a vállalkozó által fizetett egyenes adót. A szakszerű előterjesztés kapesán javasolja, hogy a kamara forduljon a kormányhoz és kérje azt, hogy találjon kivezető utat a súlyos megterhelés elől. Baltescu János dr. elnök hozzászólása után a választmány Lendvai Jenő főtitkár javaslatát egyhangulag magáévá tette.

Ugyancsak Lendvai főtitkár beszámolt arról, hogy a külföldi áruk behozatala alkalmával az ugynevezett vegyészeti vizsgálat nagyon körülményes és rámutatott ennek fonákosságaira. A kamarák országos szövetsége is foglalkozik ezzel a kérdéssel és átiratot is intézett a temesvári kamarához, hogy fejtsse ki véleményét az eljárás egyszerűsítése végett. A választmány felhatalmazta az igazgatóválasztmányt a kamara véleményének megszerkesztésére.

A kamara ezután foglalkozott a Temesvári Kereskedők Egyesü-

tének ama panaszával, hogy a különböző szövetkezetek nemcsak tagjaiknak, hanem magánosoknak is adnak árut, ami súlyos és törvénytelen konkurenciát jelent a különböző terheket viselő és adókat fizető kereskedőknek, mert ezek a szövetkezetek állami támogatásokat élveznek. Főleg a kormányiszéki épületben levő tisztviselői szövetkezet ellen irányul a panasz. Neagoe Joanichie megállapítja, hogy ez nem szövetkezet, fogyasztási tömörülés, amely adót és házbért fizet. Hasonló értelembe szövelt fel Dumitrescu Antal pénzügyigazgató, aki a szövetkezetet védelmébe vette. A választmány úgy döntött, hogy a kérdést tanulmányozás céljából a szakbizottságnak adja ki.

A bejelentések során az ülést Hamangiu igazságügyminiszter ama terve foglalkoztatta, amely szerint Erdélyben és a Bánságban megszünteti a közjegyzői intézményt. Neagoe Joanichie beadványt intézett a kamarához, amelyben kérte, hasson oda a kamara, hogy ezt a bevált intézményt fentartsák. Megszüntetés esetében a hitelesítéseket az amugy is tullelt törvényszékek végeznék, ezenkívül a költségvetés újabb megterhelést szenvedne. A kereskedelmi közbenjárás kérte a közjegyzői kamara is, amely hasonló szellemben átiratot intézett. Baltescu János dr. megállapítja a közjegyzői intézmény fontosságát. A mostani parlamenti ülésszakban azonban ezt a kérdést nem tárgyalták és így a kamara szakbizottságának ideje lesz még ezzel kellőképpen foglalkozni. Az ülés ezzel végetért.

Ki lesz az új bankkormányzó. A Nemzeti Bank kormányzóválsága még mindig nem nyert megoldást. Burileanu, a Nemzeti Bank volt kormányzója, akit arra kértek, hogy egy napra foglalja el állását és után: mondjon le, ezt a megoldást nem fogadta el. Anghelescu Konstantin bankkormányzó viszont lemondását nem hajlandó visszavonni. Politikai körökben úgy vélik, hogy a kormány ilyen körülmények között a Nemzeti Bank kormányzói állását nem tölti be, hanem az ismeretes táblai ítéletet a semmitűszékhez fogja megfellebbezni. Burileanun nem helyezi vissza állásába és megvárja a semmitűszék határozatát. Nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a kormány kitarj Anghelեսun mellett és arra következtetnek, hogy a kormány és a nemzeti parasztpárt között bizonyos közeledés fog bekövetkezni.

Kereskedők egyesülete Karánsebesen. Karánsebesen megalakult a Kereskedők Egyesülete, amely csatlakozott az Erdélyi és Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetségéhez. Az egyesület vezetősége a következő: elnök Cornean Kornél bankigazgató, alelnökök

kedelmi Bank 91, Angol-Magyar Bank 64, Magyar Hitel 55, Pesti Hazai 145, Drascho 76, Csáky-Prackfalvi —, Urkányi 56.5, Rima 31, Salgó 29.2, Altalános Készén 354, Beocsini 138, Nasic 73.5, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 22.25, Magyar cukor 75.5, Délcukor 80, Lipták —, Egis —, Nóva 18.8, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Házmester

nagyobb ház részére kerestetik. Felvilágosítás kapható, IV., Str. Joffre (Török u.) 13. régi szám, d. u. 4 és 5 óra között (1954)

Egészesen erős mindenest keresek július 15-ére. Gyárvaros Uri-utca 27. (1952)

Nevelőnőt

keresek egy III. elemista kisfiat és I. gymnazista lánykám mellé. Nyelvtudás (német, francia, angol) megkívántatik. Zeneakadémia végzettség előnyben. Ajánlatokat, eddigi működési hely és időtartam, fizetési igények megjelölésével a kiadoba kérek. „Elsőrangú pedagógus” jellegre. (1689)

Mindenes szakácsnő

15-ére felvétetik. Erzsébetváros, Vörösmarty-u ca 20. (1959)

Allást keres

Román-magyar

perfekt gépirónő azonnalra állást keres ügyvédi gyakorlattal. Cim a kiadoban. (1925)

Kaucióval,

éves bizonyítványokkal, bármilyen szolgai állást keresek. Ábrahám, Rónác Hertelendy u. 12. (ZE61)

Középkorú

megbízható, perfekt szakácsnő, intézetben, szanatóriumban, gyakorlattal állást keres. II., ker. Rózsa-tér 3. Tűzoltóépület ajtó 6. (1956)

Kereskedősegéd

jó bizonyítvánnyal állást keres. Csermák András, Rónác, Str. Ciocar ie 19. (1950)

Lakás

Kiadó

3 szobás összkomfortos verandás villalakás és két egyszobás. Eladó földek és husz havi részletre házhelyek. III., Hattyu-u. 6. (1611)

3 szobás utcai

lakás szeptember 15-ére kiadó. II., ker. Iskola-u 2. (háztulajdonosnál) (1937)

Lakások olesón

kettő és egyszobások kiadók. IV., Begabalsor 18. vagy III., Teiky-utca 2. (1955)

Kétszobás

modern lakás november 1-ére Gyárvarosban kerestetik. Cim a kiadoban. (1951)

November 1-re

keresek négy szobás lakást, teljes komforttal. Cimeket a kiadoba kérek „Pontos fizető 1931” jellegre. (1687)

Modern

két szobás, lehetőleg verandás, kertes lakást keresek novemberi beköltözésre. Cimeket „Közel a villamoshoz” jellegre a kiadoba kérek. (1688)

Butorok

keményfahálósobák 12.000 leitől, e-nyőfásobák 5500 leitől, valamint egyes butordarabok olcsón csakis

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárvaros 2. villamos végállomás. Bejárat Építőudvar-utca.

Nyári vasuti menetrend

Temesvárra érkeznek

Bukarestből Simplon délben	12.00
Bukarestből gyorsvonat reggel	9.23
Bukarestből rapidvonat este	6.30
Bukarestből személyvonat este	7.01
Karánsebesről személyv. reggel	7.35
Karánsebesről személyv. délután	2.12
Zsombolyáról Simplon d. u.	3.52
Zsombolyáról (Budapest felől) gyorsvonat délután	2.40
Zsombolyáról vegyesv. reggel	6.40
Zsombolyáról személyv. reggel	7.45
Zsombolyáról vegyesv. este	7.53
Aradról személyv. hajnalban	5.10
Aradról személyv. reggel	7.03
Aradról motoros reggel	7.55
Aradról (Nagyvárad felől) személyvonat délelőtt	9.54
Aradról személyvonat délután	2.52
Aradról gyorsvonat este	5.33
Aradról személyvonat este	10.08
Resicáról személyvonat reggel	6.38
Resicáról gyorsvonat délután	4.02
Resicáról személyvonat este	7.35
Módosról vegyesvonat reggel	7.05
Módosról vegyesvonat délután	4.33
Buziásról személyvonat reggel	7.46
Buziásról vegyesvonat este	8.13
Buziásról (ünnepen és vasárnap) fürdővonat éjjel	12.20
Radnáról vegyesvonat reggel	7.15
Radnáról vegyesvonat este	8.20
Valkányról vegyesv. reggel	7.35
Valkányról vegyesvonat este	6.01
Ócsanádrol vegyesv. reggel	7.10
Ócsanádrol vegyesvonat este	5.24
Gyérrel vegyesvonat reggel	7.27

Temesvárról indulnak

Bukarestre Simplon délután	4.23
Bukarestre rapidvonat reggel	8.45
Bukarestre gyorsvonat este	6.45
Bukarestre személyv. délelőtt	10.10
Karánsebesre személyv. reggel	5.40
Karánsebesre személyvonat délután	2.15
Zsombolyára Simplon délben	12.35
Zsombolyára (Budapest felé) gyorsvonat délután	3.12
Zsombolyára személyv. éjjel	11.55
Zsombolyára vegyesv. reggel	5.30
Zsombolyára vegyesv. délelőtt	10.15
Zsombolyára vegyesvonat este	6.50
Aradra személyvonat délben	1.53
Aradra személyvonat reggel	4.35
Aradra személyvonat reggel	7.56
Aradra személyvonat délután	6.50
Aradra motoros délben	12.09
Aradra személyvonat este	10.40
Resicára személyvonat reggel	7.50
Resicára gyorsított személyv. délben	12.25
Resicára személyvonat délután	3.10
Módosra vegyesvonat délelőtt	11.00
Módosra vegyesvonat délután	5.00
Buziásra vegyesvonat reggel	8.05
Buziásra személyvonat délután	1.50
Buziásra fürdővonat (vasárnap és ünnepen) délben	12.10
Radnára vegyesvonat reggel	5.25
Radnára vegyesvonat reggel	2.50
Valkányra vegyesvonat reggel	6.11
Valkányra vegyesv. délután	2.13
Ócsanádra vegyesv. reggel	7.30
Ócsanádra vegyesv. délután	3.05
Báziásra vegyesv. hajnalban	3.10
Gyérre vegyesvonat délelőtt	11.00
Nagyszentmiklós felé és vissza.	

A Resicára közlekedő két személyvonatnak csatlakozása van Báziás, Oravica, Nagyszám és Lugos felé. A Valkányi és Ócsanádi vegyesvonatoknak csatlakozása van

Mindennapi történet

Írta: Földi Ilonka

János már hosszú hónapok óta állás nélkül volt. Az első időben nem esett kétségbe, véréből serkedő akarással loholt kenyér után. Bánattal gondolt arra a messzietűnt lehetőségre, hogy most már Isten előtt is egyek volnának Nórával, ha el nem veszíti az állását. A lánytól és barátaitól apróbb kölcsönöket kapott, abból tengődött. Nóra ugyanis a felesége lesz, no meg könnyen adta, vigasztalta magát, irodába csak kedvteléstől járt, egy nagybácsija mindennel elhalmozta.

János egy alkalommal mégis megáradt sirással köszönte a pénzt. A kislány csókzapporral száritotta le a könnyeit és ölébe kuporodva felindult könyörgéssel magyarázta, hogy ő igazán semmit sem nélkülöz, mikor ezt adja és érzi, csakhamar eljön új életük diadalmas kezdete, akkor majd minden jóra fordul. Ujraéledt bizakodással bucsuztak el egymástól.

Másnap este János, vidékről jött pajtásával, egy előkelő barba ment, ahol érdeklődés nélkül bámulta az embereket, amíg riadva meg nem pillantotta Nórát pezsgőzve egy szatirarcú öreg társaságában. Később eszmélt rá, Nóra mesélte, a mai estét gazdag nagybácsija társaságában tölti.

Elmosolyodott ijedtségén és amikor látta, hogy Nóráék menni készülnek, mentegetőzve bucsuzott barátjától. Elhatározta, meglepi Nórát. Magában boldog sejtéssel elképzelte, mennyire örül majd a kislány a váratlan találkozásnak.

Künn az utcán János gondolkodni kezdett, miért járnak ezek így összekapaszkodva, miért viszi nagybácsija Nórát egy ilyen lokálba? Valami sajátosan nyomasztó érzés nem engedte őt hozzájuk közeledni, csak szinte akaratlanul bandukolt nyomukban. Egy néptelen utcába érve elboruló szemekkel látta, amint ajkaik összekapcsolódnak s röviddel utána egy

kivilágított hotel boltozatos kapuja alatt.

Pokollal égette a csuf látomás lidércnyomása. A lány iránt halálos undorodást érzett. Fájdalmas gondolatai egyre oda tértek vissza, miből tudná megadni az elfogadott pénzt. Elhatározta, eladja könyveit, ruháit s aztán majd csak lesz valahogy. Hazaérve ugy szeretne volna belezokogni a világba összeomlott hite végtelen szomorúságát. Nagysokára elaludt, mint egy eltévedt, holtfáradt gyermek.

Másnap reggel lomposzoknyájú háziasszonya egy sürgönyvel riasztotta fel, mely falujából jött azzal, hogy édesanyja hirtelen elhunyt. Nem is tudta miként került a vonatra, kettős fájdalma egybeomlott vergődésével. Szédült rohanás, álomások, erdők, telegráfpóznák kísérték, míg végre fülébe csengett a kalauz kiáltása „Apátfalú 3 pere.”

Lassan tette meg az utat hazáig s amint akaszködő léptei mind közelebb vitték elárvult otthonához, a jólismert apró házacskából felszökő emlékezés meleggé haramatozták fáradt szeméit. Mikor valószínűleg döbbsen előtte ősz hajával, lehullott szemhéjakkal ravatalán fekvő öregasszony, felzokogott benne a rászakadt céltalanság nehézsiratása.

Temetés után eladta a kedves öreg butorokat, visszautazott a városba és másnap elvándorolt Nórához. Kihívta őt a verandára s fásulttá homályosodott szemekkel ráfordmód a leányra: „Itt a pénzem kamatostól, tudom kije vagy nagybácsidnak“. Ténfergős léptekkel kitámolygott az ajtón. Már nem hallotta a lány nehéz sóhajtasát: „János, János, itthagytál, pedig milyen szépen szerettem volna a te gyermekeid anyja lenni“.

János a főt, kirakatai előtt ténfergett. Hetekig nem mozdult ki szobájából, de a három napig

tartó hóesés őt is kihozta a városba. Kábult agyára, kókadtt izmai, fekdtt tespedésétől felszabadult, rőtta az utcákat valami soha nem érzett életakarással.

Messzemenő szemei sugaras csalogással simogatták a villanó transzparensnek fényében elomló fehér esodavilágot. Látott egymá bakapaszkodott párokat suhan el maga mellett, látott gyermekket ölelő fiatal anyákat. Lázasa feszülő életvágya egyszerre visszhullott előbbi bánatába s a sehovnemtartozás révedt mosolya sulyosodott ajkaira.

Visszafordult, egy szekérvonaton haladt, mely feketén tova folyó sebet szántott a hószin föl fájdalmas testébe. János szívét egy nagy, nagy vágyakozás visszhangja csendült. Belehullani, végtelenség örök forgásába. Elválni tragikus hiábavalóságos szakadatlan folytatódását, elesőrdesülve megpihenni a föld jóságos ölelésében... Kezei zsebébe mélyedtek, fehér porokat vett ki onnan, melyeket egy marék hóval lecsusztatott a torkán és kitanakokkal elvágódott a havon.

Másnap egy rövidke hír jelent meg a lapokban:

Kiss János foglalkozásánknélkül egyén öngyilkosságot követett el az országuton.

Próbihirdetések

Adás-vétel

Eladó
elutazás miatt, egy 2 szoba és mellék helyiségekből álló szép családi ház K'soda noua. XIII. utca 13. sz (1933)

Sarokház
4 lakással esetleg üzlethelyiséggel 260□-öi telekkel elutazás miatt olcsón eladó. Ugyanott butorok s teljes háztartási felszerelés kapható. Rónácz volt Kádbéde-utca 30 sz. (1936)

Kisebb családi ház
eladó. III. Rezső u. 30. (1949)

Elegáns keményhálószoba
konyhabutorok, székek, asztal eladó Cim a kiadóban. (1953)

Vennék
teljes lakásberendezés: háló, ebédlő és uriszoba. Konyhát, üvegnyomott porcellánt, konyhadényt. Cimeket a kiadóba kérek „Albalmi vétel“ jeligére (1690)

Jó helyen fekvő
bódé, azonnal eladó. II., Str. 3. August, Adamescu trafik. (1958)

Főuri kastélyból
valódi ezüst, 12 személyes mokka készlet, meissen betéttel, tálcák, evőeszköz 3 1/2 x 4 1/2 régi prima Tábrisz szőnyeg, antik perzsafutók, bera kott szublad, asztalok, Blanckbőr kofe ezüst neszeszerrel, néhány napra eladásra átvettém. Hihetetlen Meclis Sternbergnél. (1202)

931-es tenniszrakettek és labdák

heérkeztek. Gyűjtő áron kaphatók Káldor sportszaküzletben, Szentgyörgy-tér.

Országos közismert
hetilap kisebb tőkével pénzestársas keres, szaktudás nem feltétlen szükséges Leveleket „Kettős szorgalom“ jeligére a lap fővábbit. (1941)

Wagner Károly
névre szóló személyazonosági igazolványt veszett, megtalálja a rendőrségen adja le. (1957)

Lipcsei őszi mintavásár

1931. aug. 30. — szept. 3.

Mintavásár a belváros 40 vásárpalotájában.

Építési-, házi- és üzemi szükségletek vására
a kiállítás 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 és 20. számú csarnokaiban.

Dus választék áttekinthető rendezésben!

Kérjen részletes felvilágosítást utazási és egyéb kedvezményekről

LEIPZIGER MESSAMTLEIPZIG
Angerbauer Jenő Temesvár, I. Str. General Praporgescu 3. Telefon: 70.